

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації

Лаврінця Ігоря Олександровича

**Удосконалення системи управління у сфері використання об'єктів
комунальної власності»**

яка подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії
з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування
за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування»

1. Оцінка роботи здобувача у процесі підготовки дисертації і виконання індивідуального плану навчальної та наукової роботи

Здобувач Лаврінець Ігор Олександрович виконав у повному обсязі індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Освітня програма в обсязі 60 кредитів ECTS виконав у повному об'ємі. Здобувач успішно склав іспити з наступних дисциплін: Концептуальні засади розвитку публічного управління та адміністрування, Публічна політика, Управління суспільним розвитком, Концептуальні засади сучасного наукового пізнання, Етика та світоглядні засади наукової діяльності, Методологічне забезпечення досліджень публічного управління та адміністрування, Методологічне забезпечення освітньої діяльності, Управління проектами, Комунікативні аспекти діяльності дослідника, Основи наукового мовлення, Інформаційні технології у науковій діяльності, Іноземна мова в професійній діяльності дослідника публічного управління та адміністрування, Інформаційно-аналітична складова публічного управління, Глобальне врядування і між рівневі відносини у публічному управлінні, Демократія участі та комунікації в публічному управлінні та пройшов педагогічну практику.

У процесі навчання здобувач набув усіх компетентностей, теоретичних знань, вмінь і навичок, визначених Тимчасовим стандартом вищої освіти

третього науково-освітнього рівня за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Всі заплановані види робіт були виконані своєчасно. Здобувач плідно співпрацював з науковим керівником протягом усього терміну навчання в аспірантурі.

2. Обґрунтування вибору теми дослідження

Актуальність обраної теми зумовлена необхідністю дослідження щодо удосконалення системи управління у сфері використання об'єктів комунальної власності зумовлюється практичною потребою розбудови фінансово спроможних територіальних громад, зміни підходів до управління комунальною власністю на основі європейського досвіду, врахуванні процесів Європейської інтеграції, продовження реформи децентралізації та здійснення діяльності органів місцевого самоврядування в умовах глобальних викликів. В процесі інтеграції України до європейської спільноти спостерігається необхідність зміни та уточнення наявних підходів до управління об'єктами комунальної власності. В свою чергу, Цифрова трансформація у сфері публічного управління відбувається паралельно з продовження реформи децентралізації, військових дій на території нашої держави, процесом європейської інтеграції, що вимагає від органів місцевого самоврядування швидких та ефективних дій щодо розвитку власних територій саме через процес управління наявними ресурсами.

Особливої актуальності проблеми управління об'єктами комунальної власності набувають в умовах військової агресії проти України. Російське вторгнення завдало значної шкоди економічній, соціальній та екологічній інфраструктурі громад, спричинило масштабні міграційні процеси, бюджетні надходження тощо. За таких обставин критично важливим є формування нових підходів до управління наявними ресурсами територіальних громад, що мають сприяти не лише відновленню втраченого потенціалу, але й забезпечити

структурну трансформацію системи управління комунальною власністю відповідно до сучасних вимог та викликів.

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Тема дисертаційної роботи пов'язана з науково-дослідною роботою «Публічне управління в умовах глобалізації» (0116U007246), що виконувалась кафедрою публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. У межах цієї роботи автором визначено основні плани та перспективи реформування сфери управління у сфері використання об'єктів комунальної власності в Україні

4. Особистий внесок дисертанта в отриманні наукових результатів

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні конкретного науково-прикладного завдання – теоретичного обґрунтування та розробки практичних рекомендацій з удосконалення системи управління у сфері використання об'єктів комунальної власності.

Новизна наукових результатів конкретизується в таких положеннях:

уперше:

- Розроблено концептуальні підходи до управління об'єктами комунальної власності в умовах глобальних політичних викликів, євроінтеграційних процесів та цифрової трансформації, які охоплюють: розширення міжмуніципального партнерства; механізм співпраці громад із громадськими організаціями; алгоритм ідентифікації потенційних ризиків у системі управління та формування сценаріїв реагування на настання відповідних ризиків; необхідність широкого впровадження електронної системи управління (включно з електронними реєстрами та автоматизованим обліком об'єктів комунальної власності);

удосконалено:

- Науково-практичний підхід до стратегічного управління об'єктами комунальної власності, який враховує перспективи розвитку місцевого самоврядування в Україні, сценарії завершення бойових дій та процеси європейської інтеграції і включає: необхідність використання стратегічного підходу до управління об'єктами комунальної власності, розвитку міжмуніципальних партнерств, механізму інвентаризації комунального майна з подальшим аналізом його ефективності, підвищення інституційної та професійної можливості для впровадження проєктів за рахунок коштів Європейського Союзу; модель формування єдиного цифрового реєстру об'єктів; концепцію впровадження проєктно-орієнтованого підходу на базі енергоефективних, екологічних та цифрових технологій, що базується на засадах: «комунальна власність як фінансово-економічний ресурс розвитку», а не як пасивний об'єкт управління;
- пропозиції щодо реформування системи управління у сфері використання об'єктів комунальної власності, які включають: перегляд підходу до горизонтального вирівнювання податкової спроможності територіальних громад; удосконалення механізмів бюджетного планування; запровадження ведення реєстру комунального майна територіальної громади; впровадження системи моніторингу та оцінки ефективності використання комунального майна на рівні територіальної громади; механізм зміцнення фінансової стабільності органів місцевого самоврядування та активне впровадження проєктно-орієнтованого підходу до управління об'єктами комунальної власності;
- Обґрунтовано ключові проблеми поточного стану системи управління, серед яких - фрагментарність нормативної бази, відсутність систематизованого обліку активів, обмеженість фінансових ресурсів і недостатня прозорість управлінських процесів;
- Класифіковано моделі управління об'єктами комунальної власності на основі зарубіжного досвіду таких країн як Німеччина, Франція, Польща,

Швеція, Нідерланди, а також обґрунтовано оптимальну для України модель, що базується на досвіді Франції та Німеччини та передбачає активне залучення бізнесу, використання публічно-приватного партнерства та поступову приватизацію об'єктів комунальної власності;

дістало подальшого розвитку:

- Розроблено напрями вдосконалення правового регулювання управління об'єктами комунальної власності та на основі аналізу національного законодавства сформульовано пропозиції щодо необхідності розробки та прийняття законодавчих актів спрямованих на посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування ;
- Сформовано розуміння про об'єкти комунальної власності, як стратегічні ресурси територіальної громади, що можуть слугувати основою для довгострокового соціально-економічного планування, розвитку та запропоновано інтегрувати інформацію про об'єкти комунального майна у процес стратегічного планування розвитку громад як інструмент формування сталих рішень;

5. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Сформульовані у дисертаційній роботі наукові положення, висновки та рекомендації ґрунтуються на теоретико-методологічних засадах науки публічного управління, узагальненні поглядів та ідей провідних вітчизняних і зарубіжних учених, використанні системи загальнонаукових і спеціальних методів. У роботі здійснено аналіз значного обсягу нормативно-правових актів, наведено дані про апробацію результатів на науково-практичних конференціях та впровадження розробок автора у практичній діяльності органів місцевого самоврядування. У цілому наукові результати, отримані в дисертації, є достовірними, науково обґрунтованими та доказовими.

6. Практичне значення одержаних результатів

Практичне значення одержаних результатів визначається тим, що основні положення та рекомендації дисертаційного дослідження можуть бути використані органами місцевого самоврядування, посадовими особами, щодо підвищення рівня ефективності управління у сфері використання об'єктів комунальної власності та науково-практичних підходах, що сприятимуть підвищенню ефективності управління, розробці стратегій розвитку територіальних громад, розробці проектів розвитку, місцевих програм управління комунальною власністю. Також результати та напрацювання дисертаційного дослідження можуть бути використані органами державної влади в частині врахування наукових рекомендацій щодо перспектив та шляхів реформування даної сфери в Україні. Відповідні пропозиції передбачають необхідності перегляду підходів до горизонтального вирівнювання податкоспроможності територіальних громад, зміну механізмів бюджетного планування, запровадження реєстру комунального майна територіальної громади, використання чіткої системи моніторингу та оцінки ефективності використання об'єктів комунальної власності, удосконалення механізмів контролю, зміцнення фінансової стабільності органів місцевого самоврядування та активне впровадження проектно-орієнтованого підходу до управління об'єктами комунальної власності. Основні теоретичні положення, висновки і пропозиції, які містяться в дисертації, розроблені на основі детального аналізу наукової, науково-практичної літератури та практичного застосування запропонованих підходів щодо підвищення рівня ефективності управління об'єктами комунальної власності. Ключові положення дослідження оприлюднені у опублікованих статтях та матеріалах (2021-2025 роки).

Також, практичне застосування результатів та напрацювань було здійснено аспірантом під час участі у робочій групі з розробки проекту Стратегії розвитку Лосинівської селищної ради на 2025-2027 роки.

7. Повнота викладення матеріалів дисертації в роботах, опублікованих автором

Основні положення дисертаційного дослідження висвітлено у 4 публікаціях, з них 4 – у наукових фахових виданнях.

Статті у фахових наукових виданнях:

1. Лаврінець І. О. ОСНОВИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС: МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. Вип. № 30/2022. С. 111-115. URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/30-2022/19.pdf>
DOI: 10.32843/pma2663-5240-2022.30.19
Ключові слова: Регіональна політика, Європейський Союз, комунальна власність, місцеве самоврядування, регіональний розвиток.
2. Лаврінець І. О. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ РЕСУРС РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. Вип. № 29/2022. С. 69-73.
DOI: 10.32843/pma2663-5240-2022.29.13
URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/29-2022/13.pdf>
3. Лаврінець І.О. Плани та перспективи реформування сфери управління об'єктами комунальної власності в Україні. *Наукові перспективи*, №.2 (56), 2025 с. 395-403.
[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-2\(56\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-2(56))
URL : <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/20723/20699>
4. Scientific article “The Impact of Electronic Governance on the Quality of Public Services and Municipal Property Management”, Yevgen Krasnykol, Oleksandr Bobos, Ihor Lavrinets, Tetiana Khabarova & Nataliia Zozulia, *Pakistan Journal of Criminology Vol. 16, No. 01, January—March 2024* (201-216), DOI: <https://doi.org/10.62271/pjc.16.1.201.216>
URL: <https://www.pjcriminology.com/wp-content/uploads/2024/01/13-The-Impact-of-Electronic-Governance.pdf>

8. Апробація матеріалів дисертації

Основні результати дисертаційного дослідження обговорювались на засіданнях кафедри публічної політики, на міжнародних і національних науково-практичних конференціях і конгресах, зокрема: Публічне управління

XXI століття: в умовах гібридних загроз XXII Міжнародного наукового конгресу (м. Харків, 2022).

9. Оцінка структури, мови та стилю дисертації

Матеріал дисертації викладено в логічній послідовності та доступно для сприйняття. Дисертація написана науковим стилем мовлення, структура дисертації відповідає алгоритму здійсненого автором дослідження. Зміст, структура, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту

За своїм фаховим спрямуванням, науковою новизною і практичною значимістю дисертаційна робота Лаврінця І.О. «Удосконалення системи управління у сфері використання об'єктів комунальної власності» повністю галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» та відповідає паспорту спеціальності 281 – «Публічне управління та адміністрування». Здобувачем повністю виконано освітню та наукову складову третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

11. Дотримання академічної доброчесності

На підставі вивчення тексту дисертації здобувача, наукових праць здобувача та Протоколу контролю оригінальності (перевірку наявності текстових запозичень виконано в антиплагіатній інтернет-системі Strikeplagiarism.com) встановлено, що дисертаційна робота виконана

самостійно, текст дисертації не містить плагіату, а дисертація відповідає вимогам академічної доброчесності.

12. Результати обговорення та проведення презентації. Рекомендація дисертації до захисту

Здобувач представив основні результати своєї дисертаційної роботи на розширеному засіданні кафедри публічної політики ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна щодо попередньої експертизи дисертації у формі презентації та наукової дискусії після її завершення.

У рамках цього розширеного засідання було ухвалено одноголосно рекомендувати роботу здобувача Лаврінця І.О. «Удосконалення системи управління у сфері використання об'єктів комунальної власності» до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування.

Головуючий на розширеному засіданні
кафедри публічної політики,
доктор наук з державного управління, професор,
завідувач кафедрою публічної політики
ННІ «Інститут державного управління»
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Вячеслав ДЗЮНДЗЮК